

Nr 1095

Av herr Jönsson i Ingemarsgården, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 42, angående åtgärder för att främja fritidsfisket, m. m.

Fritidsfisket har sedan gammalt en fast förankring bland stora delar av befolkningen i vårt land. Gemensamt för många fritidsfiskare är att de upplever fisket som ett stimulerande sätt att komma i kontakt med naturen och som en värdefull rekreation. Flera orsaker har samverkat till en stark utveckling av fritidsfisket under de senaste decennierna. Även om statistiken vad gäller antalet fritidsfiskare är osäker, råder det ingen tvekan om att fritidsfisket i dag är en av våra vanligaste fritidsaktiviteter. Fritidsfiskeutredningen har bedömt att omkring 600 000 vuxna personer har fritidsfiske som huvudsaklig eller i vart fall betydande fritidsaktivitet.

Statens främjande av fritidsfisket bör självfallet inriktas på att skapa möjligheter att i ökad omfattning tillgodose allmänhetens krav på en ändamålsenlig utveckling av fritidsfisket. De åtgärder som därvid vidtas bör ses som ett led i det allmännas stöd till friluftsliv och naturvård i stort. Åtgärderna för att främja fritidsfisket bör utformas så att de inte inkräktar på yrkesfisket eller husbehovsfisket i de trakter där sådant fiske fortfarande bedöms ha betydelse som tillskott till försörjningen.

Vid planeringen för friluftslivet och naturvården bör ökad hänsyn tas till fritidsfisket. Det är sålunda önskvärt att möjligheter till fritidsfiske öppnas inom naturområden där förutsättningar finns härför och där andra statliga insatser görs för att främja friluftslivet. Vidare kan även inom områden där fritidsfisket dominerar finnas behov av serviceanläggningar av den typ som omfattas av statens stöd till friluftslivet från friluftsfonden. I fråga om var åtgärderna till förmån för fritidsfisket regionalt skall sättas in bör, med hänsyn till det önskvärda i en samordning med stödet till det rörliga friluftslivet, fiskeristyrelsen ha nära kontakt med statens naturvårdsverk. Stöd ur friluftsfonden har hittills inte lämnats för åtgärder som omedelbart hänför sig till fritidsfiske och fiskevård: såsom fiskebryggor, andra anordningar i vattnet för att främja fisket, fiskutplantering, fiskodling m. m. Där-
1* — *Bihang till riksdagens protokoll 1969. 4 saml. Nr 1094—1104*

emot har stöd lämnats från fonden till byggnader och andra anläggningar som bl. a. har betydelse för fritidsfisket.

I propositionen framläggs förslag som syftar till att ytterligare främja fritidsfisket. Dessa förslag är, ehuru föga långtgående, välkomna. För Norrlands del, där fritidsfisket är en så allmänt förekommande företeelse, måste de framlagda förslagen väcka ett särskilt stort intresse.

Statsbidrag vid bildande av fiskevårdsområde

Enligt beslut av 1960 års riksdag kan statsbidrag utgå till kostnaderna för att bilda fiskevårdsområde. Bidragen bestrids genom anlitan­de av de avgifter som tas ut av regleringsintressenter enligt 2 kap. 10 § vattenlagen till befrämjande av fisket inom landet. Enligt hittillsvarande praxis används ungefär hälften av avgiftsmedlen till fiskevårdande åtgärder av övervägande lokal betydelse och lika mycket till forsknings- och försöksverksamhet på sötvattensfiskets område. Frågan om bidrag till förrättningskostnaderna vid bildande av fiskevårdsområde prövas av fiskeristyrelsen. Enligt hittills gällande praxis har bidrag som regel beviljats med högst 50 % av kostnaden. I föreliggande proposition föreslås att bidrag i särskilda fall skall kunna beviljas med högst 80 % av de egentliga förrättningskostnaderna vid bildande av fiskevårdsområde. Som huvudvillkor för förhöjt statsbidrag bör enligt propositionen gälla att fiskevårdsområdet upplåter fiskerätt till allmänheten i större omfattning. Bildandet av fiskevårdsområden måste anses ha en väsentlig betydelse för fritidsfisket genom att de skapar förutsättningar för tillkomsten av fler, bättre organiserade och bättre skötta kortfiskeområden. Hittills har emellertid på grund av fiskevårdsområdeslagens brister antalet fiskevårdsområden blivit långt färre än vad som förutsattes vid lagens tillkomst.

Enligt principbeslut av 1954 års riksdag skall de regleringsavgifter som tas ut av kraftintressenterna enligt 2 kap. 10 § vattenlagen till främjande av fisket inom landet användas med omkring hälften till lokala åtgärder för att främja sötvattensfisket samt kust- och havsfisket såvitt detta avser vandringsfisk, medan den andra hälften används till forsknings- och försöksverksamhet på sötvattensfiskets område. Vid fördelningen av medel — som numera företas av fiskeristyrelsen utom vad gäller sådan statlig verksamhet som faller inom styrelsens eget område — bör de bygder från vilka avgifter in­flutit i första hand tillgodoses. Att Jämtland därvid kanske inte erhåller så stor tilldelning som svarar mot dess inbetalda del av vattenavgifterna har tidigare påtalats i riksdagen (i maj 1961).

Vad som denna gång oroar är emellertid något betydligt allvarligare. Enligt inhämtade uppgifter har inbetalningen samt förbrukningen av vattenavgifter enligt 2 kap. 10 § vattenlagen varit följande:

Budgetår	Inkomster	Utgifter	Bidrag till fiskevårdsområden
1963/64	613 157: 28	741 319: 13	2 150
1964/65	1 117 807: 86	733 768: 52	90
1965/66	802 674: 40	835 319: 32	4 960
1966/67	950 024: 57	995 092: 97	4 050
1967/68	951 988: 13	907 228: 32	10 900

Förbrukningen av vattenavgifter följer som synes helt den i takt med utbyggnaderna ökade inbetalningen, och detta innebär självfallet att det finns ett uppdämt behov av ökade fiskevårdsåtgärder samt, inte minst, ökat behov av forskning. Att denna forskning rörande fiskevattnens förbättrande, som innebär miljövård i bokstavlig mening, har satts på svältkur framgår bl. a. av det faktum att fiskeristyrelsens sötvattenslaboratorium i Drottningholm på senare år, trots en viss överflyttning till riksstat av tidigare via kraftverksintressenterna och vattendomstolar avlönad personal, måst vakanssätta flera tjänster och begränsa sin verksamhet av ekonomiska skäl.

Ett ökat ianspråktagande av vattenavgifterna för att bestrida kostnaderna för att inrätta fiskevårdsområden måste inkräkta på utrymmet för utnyttjandet av dessa medel, som redan är knappa, till forskning och praktiska fiskevårdsåtgärder. Alla som verkligen intresserar sig för fritidsfisket måste fråga sig hur det kan betraktas som ett ökat stöd för detta fritidsfiske att överföra medel från en verksamhet som främst gäller fritidsfisket till en ny verksamhet, som visserligen också gynnar fritidsfisket, men främst tillgodoser fiskevattenägarna, vilka får hjälp för inrättande av fiskevårdsområden. I propositionen föreslås inte bara ett från 50 % till 80 % ökat statligt bidrag till bestridande av kostnaderna för inrättandet av sådana fiskevårdsområden där fiskerätt i större omfattning upplåts åt allmänheten. Reformerna av fiskevårdsområdeslagen syftar även till att underlätta bildandet av sådana områden. Kostnaderna för genomförandet av reformen beträffande fiskevårdsområdena kan f. n. ej bedömas. Men så mycket torde vara säkert att de kommer att överstiga de kostnader som hittills belastat vattenavgifterna.

I Stockholms skärgård har inrättats ett visst fiskevårdsområde i avsikt att bl. a. främja strömmingsfisket. Om delägarna i ett sådant fiskevårdsområde upplåter ett antal fiskekort åt allmänheten, uppfyller de propositionens villkor för erhållande av statsbidrag med upp till 80 % av kostnaderna. Det måste ifrågasättas om ett sådant användande av vattenavgifterna inte står i strid mot tidigare riksdagsbeslut, som beträffande kust- och havsfisket begränsats till enbart vandringsfisk. Dessutom kan en sådan utveckling inte annat än oroa en norrlänning som redan nu ser en stor del av vattenavgifterna gå till andra landsdelar än dem från vilka avgifterna kommer

och där sjö- och älvregleringarna gett sår i landskapet som befolkningen i dessa landsdelar aldrig glömmer. Ett särskilt anslag borde ställas till förfogande för bestridande av kostnaderna för inrättandet av fiskevårdsområden, och vattenavgifterna borde användas för de syften som 1954 års riksdag rekommenderade.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställer jag,

att riksdagen måtte till bestridande av kostnaderna för statsbidrag för inrättande av fiskevårdsområden anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor för budgetåret 1969/70.

Stockholm den 9 april 1969

Elias Jönsson (fp)

i Ingemarsgården
